

Η Εξέλιξη της Πολιτικής Προστασίας στην Ελλάδα

Από τα Πρώτα Βήματα στον
Ενιαίο Εθνικό Μηχανισμό

Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης | Τμήμα Πολιτικών Μηχανικών

Εισηγητής Γιώργος Καφούτης PhD Πολιτικός Μηχανικός ΕΔΙΠ ΔΠΘ

Δεκέμβριος 2025

Η Πορεία προς ένα Σύγχρονο, Ολοκληρωμένο Σύστημα

1. Τα Θεμέλια (1974-1995)

Η δημιουργία των πρώτων εξειδικευμένων φορέων για την αντιμετώπιση συγκεκριμένων κινδύνων.

2. Η Ενοποίηση (1995-2002)

Η μετάβαση σε ένα κεντρικό συντονιστικό όργανο και η διεύρυνση του πλαισίου με την εμπλοκή της τοπικής αυτοδιοίκησης και των εθελοντών.

3. Ο Μετασχηματισμός (2020)

Η ριζική αναδιάρθρωση με τον Ν. 4662/2020 και η ίδρυση του Εθνικού Μηχανισμού Διαχείρισης Κρίσεων.

Τα Θεμέλια: Εξειδίκευση ανά Κίνδυνο

1974 (Ν.Δ. 17)

Οργανισμός: Πολιτική Σχεδίαση Έκτακτης Ανάγκης (ΠΣΕΑ)

Υπαγωγή: Υπουργείο Εθνικής Άμυνας

Σκοπός: Επιβίωση σε καιρό πολέμου και αντιμετώπιση έκτακτων αναγκών σε καιρό ειρήνης.

1983 (Ν. 1349)

Οργανισμός: Οργανισμός Αντισεισμικού Σχεδιασμού και Προστασίας (ΟΑΣΠ)

Υπαγωγή: Υπουργείο ΠΕΧΩΔΕ

Σκοπός: Αντιμετώπιση των έκτακτων αναγκών που προκύπτουν από σεισμούς.

Η Στροφή προς την Ενοποίηση και τη Διεύρυνση

1995 (N. 2344)

Ίδρυση της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας (ΓΓΠΠ).

Υπαγωγή: Υπουργείο Εσωτερικών.

Αποστολή: Προστασία από φυσικές, τεχνολογικές και άλλες καταστροφές, με οργανική ένταξη των υπηρεσιών Πολιτικής Προστασίας.

2002 (N. 3013)

Αναβάθμιση του Πλαισίου.

Θεσμοθετείται η εμπλοκή των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ) (άρθρο 13).

Δημιουργείται το Μητρώο Εθελοντικών Οργανώσεων και θεσμοθετείται ο ρόλος τους (άρθρα 12, 13, 14).

2020: Η Γένεση του Εθνικού Μηχανισμού

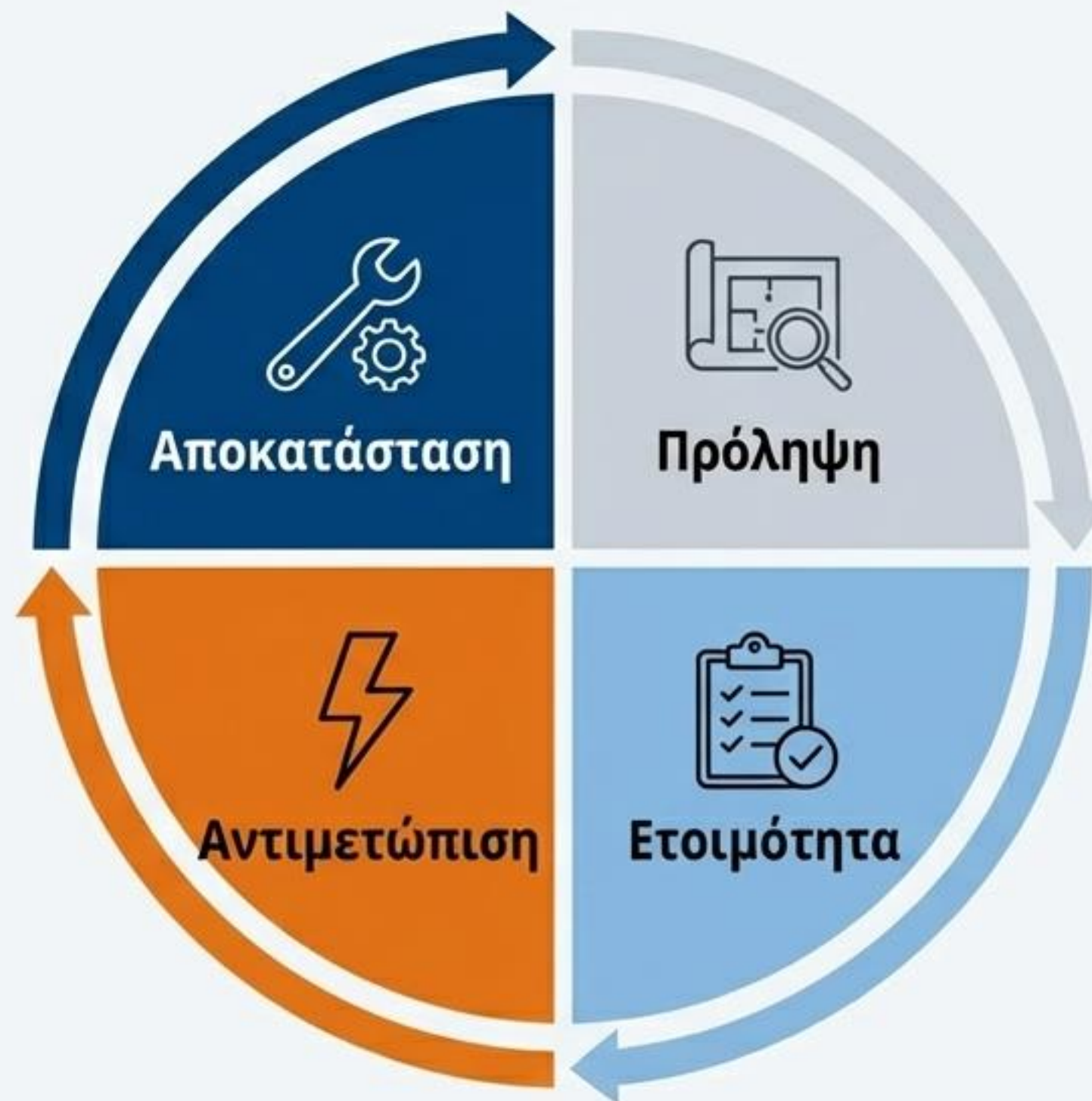

Ο Νόμος 4662/2020 με τίτλο «Εθνικός Μηχανισμός Διαχείρισης Κρίσεων και Αντιμετώπισης Κινδύνων...» σηματοδοτεί την πιο ολοκληρωμένη μεταρρύθμιση στην ιστορία της Πολιτικής Προστασίας.

Ο Ενιαίος Κύκλος Διαχείρισης Καταστροφών

Πυρήνας του Νόμου

Θεσπίζεται ο **Εθνικός Μηχανισμός Διαχείρισης Κρίσεων και Αντιμετώπισης Κινδύνων (Nat-CHAMM)**.

Βασικός Σκοπός

Η προστασία της ζωής, της υγείας, της περιουσίας, του περιβάλλοντος και της πολιτιστικής κληρονομιάς από κάθε απειλή σε ειρηνική περίοδο.

Η Επιχειρησιακή Αρχιτεκτονική του Μηχανισμού

Μια Κοινή Γλώσσα: Τα Κλιμακούμενα Επίπεδα Ετοιμότητας

Ο νόμος καθιερώνει τέσσερα επίπεδα κατάστασης ετοιμότητας για την άμεση και συντονισμένη κινητοποίηση όλων των δυνάμεων ανάλογα με την επικινδυνότητα.

ΠΡΑΣΙΝΟ: Κατάσταση Ετοιμότητας

ΚΙΤΡΙΝΟ: Αυξημένη Ετοιμότητα

ΠΟΡΤΟΚΑΛΙ: Σημαντική Κινητοποίηση

ΚΟΚΚΙΝΟ: Μέγιστη Κινητοποίηση / Συναγερμός

Ενίσχυση Πυλώνων: Εθελοντισμός & Πυροσβεστικό Σώμα

Αναβάθμιση του Εθελοντισμού (Μέρος Β')

- Ίδρυση του **Ενιαίου Μητρώου Εθελοντισμού Πολιτικής Προστασίας (Ε.Μ.Ε.Π.Π.)**.
- **Σκοπός:** Επίσημη καταγραφή και οργάνωση των Εθελοντικών Οργανώσεων, των μελών και του διαθέσιμου εξοπλισμού τους.

Αναδιοργάνωση του Πυροσβεστικού Σώματος (Μέρος Γ')

- Ορίζεται ως ο κεντρικός **επιχειρησιακός βραχίονας** της ΓΓΠΠ.
- **Αρμοδιότητες:** Υπεύθυνο για τον επιχειρησιακό σχεδιασμό και τις επιχειρήσεις αντιμετώπισης πυρκαγιών, πλημμυρών και άλλων διασωστικών αποστολών.

Επένδυση στη Γνώση: Η Νέα Εκπαιδευτική Δομή

Ίδρυση της **Εθνικής Σχολής Διαχείρισης Κρίσεων και Αντιμετώπισης Κινδύνων**.

Νομική Μορφή: Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου.

Σκοπός: Παροχή εξειδικευμένης εκπαίδευσης και κατάρτισης σε όλα τα στελέχη του Μηχανισμού.

Η Πολιτική Προστασία Σήμερα: Μια Συνολική Θεώρηση

Από την Αποσπασματικότητα στην Ολοκλήρωση

Ένα ενιαίο, συνεκτικό πλαίσιο που καλύπτει όλους τους κινδύνους και όλες τις φάσεις της καταστροφής.

Από την Αντίδραση στην Πρόληψη

Έμφαση σε ολόκληρο τον κύκλο διαχείρισης, με στρατηγική εστίαση στην πρόληψη και την ετοιμότητα.

Σαφής Δομή & Συντονισμός

Μια ξεκάθαρη επιχειρησιακή αρχιτεκτονική που διασυνδέει το εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο.

Επένδυση στον Άνθρωπο

Αναβάθμιση του ρόλου του εθελοντή και θεσμοθέτηση της συνεχούς, εξειδικευμένης εκπαίδευσης για όλα τα στελέχη.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ
ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

Ευχαριστούμε
Ερωτήσεις;